

IV-behandling i Hjemme- og sygeplejen

Udarbejdet af	Navn, titel: Udviklingssygeplejerske Elisabeth M. Hansen og leder for klinisk faglig koordination Gitte Sonne Dato: 2024-02-12
Revideret af	Navn, titel: Dato:
Godkendt af	Navn, titel: Leder for klinisk faglig koordination Gitte Sonne Dato: 2024-02-23
Version	Nr.: 1.0
Formål	• At skabe et nært og sammenhængende sundhedsvæsen på borgerens præmisser og med sundhedsløsninger tæt på borgeren• At minimerer hospitalsindlæggelsesdage gennem individuelle aftaler, der tager hensyn til borger og dennes pårørende særlige behov ifm. intravenøsbehandling (IV-behandling)
Instruksens virkningsområde	Instruksen retter sig mod sygeplejersker i Hjemme- og sygeplejen, der har den direkte kontakt med borgeren og som udfører pleje- og behandlingsopgaver i Omsorg og sundhed.
Ansvarsfordeling	Leder af faglig koordination har ansvaret for instruksen og implementering af denne i Omsorg og Sundhed. Teamlederne er ansvarlige for, at personale der varetager IV-behandlingen, har de nødvendige kompetencer. IV-handlingen sker på delegeret ansvar fra eLæge. Sygeplejerskerne i Hjemme- og sygeplejen har ansvar for at kende og anvende instruksen.

Indhold

Metode	3
Fremgangsmåde	3
Målgruppe for aftalen	3
Behandlingsansvar	4
Behandlingen i aftalen og afgrænsninger	5
Modtagelse af henvendelse om borger til IV-behandling i Omsorg -og sundhed	5
Anafylaktisk reaktioner	7
Ved behov kan eHospitalet kontaktes	7
Observation af borgeren	8
Afslutning/overgang fra IV antibiotika-behandling til tablet-behandling	8
Opbevaring af medicin	8
IV-adgang	8
Remedier til IV-behandling	9
Dokumentation af opgaven og afregning af indsatsen	9
Bortskaffelse af utensilier	10
Dokumentation	10
Kvalitetskontrol	10
Baggrundsviden	10
Kilder	10

Metode

Omsorg og Sundhed har indgået en rammeaftale for intravenøs behandling i eget hjem med Region Sjælland (revideret januar 2022) om IV-behandling i borgerens hjem eller nærområde. Herved vil der kunne tages hensyn til borgeren og dennes pårørende særlige behov.

Fx:

- Undgå transporttid og få hverdagen til bedre at hænge sammen
- Undgå smitterisiko på hospital
- At borger, hvis det er aktuelt, kan passe sit arbejde

IV-behandling kan opstartes i en sygehusafdeling eller i kommunalt regi. Opstart af behandling uden for sygehusregi kan forekomme i forbindelse med forebyggelse af indlæggelse eller tidlig opsporing.

Fremgangsmåde

Målgruppe for aftalen

Borgere, som indenfor følgende områder er lægefagligt vurderet egnede til IV-behandling udenfor hospitalsregi:

Borger med forventet ukompliceret forløb og har et behandlingsbehov på højst 3 gange dagligt.

- Intravenøs antibiotikabehandling
- Væskebehandling til borger, der i forvejen får parenteralernæring
- Væskebehandling til borger med akut opstået opkastninger og/eller diarré
- Væskebehandling til dehydrerede borgere (typisk ældre borger. IV-behandling anvendes indtil borger selv kan indtage væske
- Vanddrivende behandling til borger med hjertesvigt (medicin gives som bolus)

Behandlingsansvar

Enhed	Lægefagligt ansvar	Ansvar
Udskrivende afdeling		Indhenter samtykke til IV-behandling i eget hjem eller på kommunal sengeplads. At borger er informeret mundtligt og skriftligt om udskrivelse og IV-behandling med antibiotika. Medgive utensilier, medicin samt IV-vejledning
E-hospitalet	eHospitalet, som overtager behandlingsansvaret til IV-behandlingen er afsluttet.	Udleverer tlf.nr til eHospitalet til borger/pårørende At ordinerer IV-behandling. Sender epikrise til egen læge, med notat vedr. eHospitalet.
Specialiseret afdeling	Der er dog særlige patientgrupper, hvor specialiserede afdeling bevarer behandlingsansvaret: • Væskebehandling til borger, der i forvejen får parenteralernæring • Afslutning af kemokur til patienter med cancersygdomme	
Borgerens almen praktiserende læge		Efter afsluttet IV-behandling, udskrives borgeren, og behandlingsansvaret overgår til praktiserende læge.
Sygeplejerske i kommunen		Under behandlingsansvar af eHospitalet, er det altid eLægen der skal kontaktes hvis ændringer i tilstand. At følge ordineret behandlingsplan og reagerer ved ændring i borgers tilstand.

Behandlingen i aftalen og afgrænsninger

- IV-behandling ifm. væskebehandling
- IV-behandling med alle typer antibiotika

Krav:

Opstartes behandlingen efter et vurderingsbesøg, der udføres af eHospitalets eller lægevagts mobile enheder, så opstartes behandlingen af vurderingsenheden. eSygeplejersken vil hvis eHospitalets læge godtager behandlingsansvaret kontakte sygeplejerske visitator i kommunen for at afklare om der er kommunal kapacitet til at varetage opgaven. Regionen leverer og finansierer utensilier og medicin

- Medicinen administreres i lukket systemer
- Som udgangspunkt maksimalt x 3 i døgnet i tidsrummet fra kl. 7-23. Det betyder, at der tages imod borgere til IV-behandling 24/7 alle ugens dage. eSygeplejersken kontakter sygeplejerske-disponator i kommunen
- Behandlingen skal kunne administreres, så sygeplejerskerne maksimalt skal opholde sig i borgerens hjem én time ad gangen

Modtagelse af henvendelse om borger til IV-behandling i Omsorg -og sundhed

Enhed	Ansvar og opgaver
Udskrivende afdeling sikrer	• Udskrivende læge kontakter eHospitalslægen. Der visiteres aldrig til hjemmebehandling med et behandlingsansvar under eHospitalet uden at eLægen har godkendt visitationen. • Epikrise med ajourført FMK • Behandlingsplan • Behandlingsniveau • Evt. ambulantly opfølgning • Epikrise til egen læge, med notat vedr. eHospitalet. • Plejeforløbsplan (hvis der er væsentlige ændringer som kræver øget hjælp og flere besøg) Inkl. Dato for anlæggelse af IV-adgang, samt dato for sidste plasterskift. • Udskrivningsrapport • Evt. genoptræningsplan (GOP) • Pakke utensilier og medicin jf. pakkedliste • Patient og evt. pårørende skal have udleveret pjece om eHospitalets kontaktinfo

	• At patienten får udleveret kontaktnr. til eHospitalet: tlf. 70 20 42 00 • Patienten skal informeres om forventeligt tidspunkt for første hjemmebesøg • Et behandlingsloft skal altid være ordineret i journalen. Fx rp: Ingen genoplivning ved hjertestop
eSygeplejerske	▪ Aftalen indgås altid via opringning fra eHospitalets sygeplejerske til sygeplejedisponator i distrikt Midt ▪ Melder retur til eLægen, hvis aftale med kommunen indgås ▪ Kontakter borger/hjemmesygeplejersken hver 2. dag eller efter behov mens borger er i forløb for at sikre komplians ▪ Senest dagen efter sidste IV-behandling følger eSygeplejerske telefonisk op på forløbet
Sygeplejedisponator	▪ Opretter borger i Cura ▪ Kontakter behandlende sygeplejerske
eLæge	• Udarbejder visitationsnotat med plan, som sendes som korrespondancemeddelelse til kommunen • Tilgængelig for spørgsmål hele døgnet. Opkald om natten er udelukkende, hvis borgers tilstand forværres • Skal hvis der er ordinationer ved telefonkontakt dokumenterer ved notat samt opdaterer FMK ved medicinordination • Udfærdiger afslutningsnotat ved afsluttet behandling og sender epikrise til praktiserende læge
Kommunale sygeplejersker	▪ Kendskab til og handle ud fra TOBS observations- og handlingsalgoritme ▪ Foretage klinisk vurdering ved ABCDE ▪ Kontakte eLæge: • hvis tilstanden ændrer sig i forhold til det forventede eller der opstår komplikationer jf. TOBS-algoritmen eller hvis der observeres infektionstegn ved et centralt venekateter • hvis der er væsentlige forsinkelser i indgiften af den ordinerede behandling ▪ Kunne varetage korrekt hygiejne, observation samt pleje af IV-adgange

	▪ Dispensering og administration af intravenøs medicin og/eller væskebehandling ▪ Observation af virkning og bivirkning ved planlagt intravenøs behandling ▪ Kontakte eSygeplejersken, hvis der er utensilier eller medicin der mangler for at kunne færdiggøre den ordinerede behandling ▪ Forpligtet til at medbringe taske med medicin til varetagelse af anafylaksireaktioner (<i>se selvstændig general instruks for Odsherred Kommune: Behandling af anafylaktisk shock i tilknytning til injektionsbehandling og intravenøs behandling, version 1.4 24-11-23</i>) ▪ Sender korrespondance til eHospitalet i de tilfælde, hvor en forværring og/elle sygeplejefaglig bekymring ift. borgers tilstand medfører, at der har været behov for kontakt til eLæge

Anafylaktisk reaktioner

De anafylaktiske reaktioner med udslet, kløe mm. kan forekomme flere dage efter første indgift. Her skal eLægen altid kontaktes. Uanset om det omhandler antibiotika eller andre typer medicin, skal der medbringes et akutberedskab. Akutberedskabet skal medbringes svarende til retningslinjen fra SST. Se desuden: <https://danskallergi.dk/fagligt/instrukser-og-vejledninger/anafylaksi/>

Se selvstændig generel instruks for Odsherred Kommune: Behandling af anafylaktisk shock i tilknytning til injektionsbehandling og intravenøs behandling, version 1.4 24-11-23

Ved behov kan eHospitalet kontaktes

eHospitalet	Telefonnummer	Forpligtelser
eSygeplejerske Hverdage kl.7:30 - 19:30 Weekend kl. 8:00 - 20:00	Tlf. 70204200	Faglig sparring, vejledning. Mangel på medicin eller utensilier Assistance til PVK
E-læge Hele døgnet	Tlf.: 70204200	Spørgsmål ti medicinordination (dag tid) Kontakt hvis der er bekymring for borger, ændret status. Hvis borger er ustabil - kald 112

Observation af borgeren

- Se instrukserne i VAR for adgangsporte vedr. aseptisk teknik, observationer af disse + blanding og opsætning af væske (følg udleveret lamineret blandingsmanual fra eHospitalet. eHospitalets retningslinje (D4 instrukser) kan tilgås via Region Sjællands dokumentportal
 - <https://dok.regionsjaelland.dk/view.aspx?DokID=665229&q=665229>
 - der findes link til undervisningsmateriale
- Der skal minimum måles værdier TOBS (Tidlig opsporing af Begyndende Sygdom) 1 gang dagligt, indeholdende: Respirationsfrekvens, saturation, puls, blodtryk (systolisk/diastolisk), bevidsthedsniveau og temperatur. eLægen kan til en hver tid fastsætte en anden observationshyppighed ud fra lægelig vurdering
- Ved ændring i enkeltparameterscore på ≥ 2 kontaktes eLæge
- Ved telefonisk henvendelse til eLægen/sygeplejerske anvendes ISBAR-princippet
- Måling af vitale værdier står aldrig alene. Læner sig altid op ad en klinisk vurdering /ABCDE
- Ved hvert besøg anvendes ABCDE algoritme
- Ændringer i klinisk tilstand medfører en fornyet måling af vitale parametre
- Ved ændringer i klinisk tilstand/sygeplejefaglig bekymring kontaktes eLæge, også selv om vitale parametre er normale

Afslutning/overgang fra IV antibiotika-behandling til tablet-behandling

Afslutning/overgang fra IV-antibiotisk behandling til tabletbehandling er altid forudgået af en lægelig ordination på kontrol CRP. eLægen vil bede det kommunale personale om at foretage CRP målingen. Er der behov for yderlige kontrol af en venøs blodgas eller udvidet blodprøvepakke, så bestiller eLægen det i web-reg. til prøvetagning på sygehus-lab eller eHospitalets mobile enhed.

Opbevaring af medicin

Omsorg og sundhed kan jf. Medicinskabsbekendtgørelsen ikke opbevare medicin. Det skal opbevares i den enkeltes borgers hjem.

IV-adgang

Borger udskrives primært med velfungerende perifert anlagt venekateter (PVK)- ved kortevarende behandlingsindgift. ved behandlingsindgift over længere tid anvendes et MID-line eller centralt venekateter (f.eks. PICC-line/longline, CVK, Hickmanns eller et Port-A-Cath.). I tilfælde af at adgangen ikke fungerer, kan det regionale udkørende team medvirke til ny intravenøs adgang (PVK). Ved behov kan eHospitalet kontaktes.

Vejledning ift. hygiejne og håndtering af diverse kateter følges VAR instrukser.

Remedier til IV-behandling

Borgeren skal have en velfungerende IV-adgang med forbindelsesslange med fra sygehuset.

Sygehuset medgives derudover utensilier og medicin til IV-antibiotikabehandlingen og/eller IV-væskebehandlingen til minimum en uge. Er behandlingen længerevarende og der er behov for yderligere remedier, kontaktes eSygeplejerske. Gerne et par dage forud for mangel, så etablerer eSygeplejersken at der leveres utensilier/medicin til borgers hjem.

Remedier som engangshandsker, hånddesinfektion og adrenalin medbringes af hjemmesygeplejersken.

Dropstativer bestilles via hjælpemiddeldepot sammen med sengebord (APV-hjælpemidler).

Benyt observation:

1. Bestilling af APV-hjælpemiddel

Akutte bestillinger der absolut ikke kan vente: udfyld ovenstående bestilling og kontakt derefter depot for aftale om dag/tidspunkt: Ring på 24 98 95 41.

Når dropstativet skal afhentes af hjælpemiddeldepotet benyttes:

Benyt observation:

1. Afhentning/reparation af hjælpemidler

Dokumentation af opgaven og afregning af indsatsen

Kommunen skal orientere eHospitalet ved afslutning af behandling af hensyn til dataopsamling.

Ansvar	Registrering
Sygeplejerske disponator i sygeplejemodtagelsen	Registrer antal IV-behandlingsforløb på månedlig skema oplysninger: borger navn og CPR, type medicin, estimeret tidsforbrug, tyngde kategori, opstart og endt behandling. Vær opmærksom på hvis der har været borger hvor eHospitalets mobile behandlingenheder har taget dele af behandlingen, dette skal påføres skema og trækkes fra den kommunale behandlingsforløb.
Sygeplejefaglig teamleder i Distrikt MIDT	Indsamler månedligt udfyldte skema. Fremsender informationen/faktura til følgende mailadresse: e-hospital@regionsjaelland.dk mhp. korrekt afregning til kommunen. Udleverer nyt skema til sygeplejerske disponator.

Bortskaffelse af utensilier

- Kanyler kasseres i kanyleboksen
- Medicinbeholder, mini-bag og infusionslanger bortskaffes som almindeligt affald. Vær opmærksom på at de lukkede medicinsystemer efter indgift skal bortskaffes i et stadig lukket system.

Dokumentation

Der skal foreligge dokumentation i Cura:

- Der dokumenteres tider for indgift
- Kliniske observationer svarende til borgers tilstand
- Observationer ved det intravenøse kateter

Ved telefonisk henvendelse til eLægen/sygeplejerske dokumenteres årsagen til kontakten i Cura under relevant helbredstilstand med baggrund og handlinger i forbindelse med kontakten.

Kvalitetskontrol

Beskriv kvalitetskontrol

Baggrundsviden

Beskriv baggrundsviden

Kilder

1. Rammaaftale for intravenøs behandling i eget hjem i Region Sjælland, 24. januar 2022.
2. Samarbejdsaftale mellem kommuner og Region Sjælland vedr. intravenøs behandling i kommunalt regi, 24. januar 2022.
3. Regional instruks: Visitation af patienter til indlæggelse i eHospitalet. Det Nære Sundhedsvæsen, dokumentnummer 688966, 05.04.2023, version 10
4. Regional instruks: Monitorering og opfølgning på kritisk observationsfund hos patient indlagt i eHospital. Det Nære Sundhedsvæsen, dokumentnummer 627134, 31.03.2023, version 5
5. Regional retningslinje: IV-aftale. Arbejdsbeskrivelse for patienter indlagt under IV-aftalen. Det Nære Sundhedsvæsen, dokumentnummer 665229, 23.05.23, version 11.